

Municipis rurals

La rigidesa urbanística i els elevats costos deixen el municipi alturgellenc de Josa i Tuixent, amb poc més d'un centenar de veïns, sense capacitat per créixer en habitatge

25 anys sense cap casa nova

Mentre el parc d'habitatges de l'Alt Pirineu i Aran ha crescut més del 40% en el primer quart de segle XXI, el municipi de Josa i Tuixent (Alt Urgell) ha quedat completament al marge d'aquesta dinàmica. En aquest petit municipi de poc més d'un centenar d'habitants, no s'ha construït cap habitatge nou en els darrers 25 anys, una situació que contrasta amb l'expansió urbanística d'altres zones de muntanya i que condiciona greument el futur del poble.

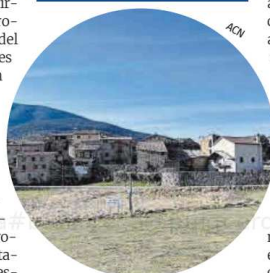
El context territorial no juga a favor. Al l'Alt Pirineu i Aran, més de la meitat dels habitatges —el 57,23%— són segones residències, una proporció que fa vint anys era molt inferior. Aquest predomini de l'habitatge no principal ha anat reduint l'oferta de pisos per viure —hi tot l'any i ha tensionat l'accés a l'habitatge, fins i tot en municipis petits i allunyats dels grans pols turístics, com és el cas de Josa i Tuixent.

Malgrat la manca de construcció, hi ha famílies interessades a instal·lar-se al municipi. Segons explica l'alcalde, Marta Poch, el

problema no és la demanda, sinó la impossibilitat de donar-hi resposta. «Les zones que hi ha per desenvolupar són inviables», afirma. Tot i l'interès d'alguns promotors per construir a tocar del nucli antic, els elevats costos i les dificultats urbanístiques han acabat frenant qualsevol projecte. «Continuem, una vegada més, sentenciats que el nostre poble no pugui créixer en habitatge», lamenta.

Un dels principals esculls és la normativa urbanística vigent. El Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM), aprovat el 2013, ha quedat «completament desfasat» davant les necessitats actuals del municipi. Actua-

REGIÓ7 / MARTA LLUVICH I ALBERT L. COBO (ACN)

Vista del poble de Josa i Tuixent

litzar-lo suposaria una inversió d'uns 100.000 euros i un procés que s'allargaria entre quatre i cinc anys, una despesa que l'alcalde considera inassumible per a un ajuntament de dimensions tan reduïdes.

Des de les entitats que treballen pel desenvolupament rural, es reclama una reforma profunda del sistema. El gerent de l'Associació d'Iniciatives Rurals i Marítimes de Catalunya (ARCA), Albert Puigvert, defensa la necessitat d'un model «més àgil, més efectiu i més ràpid» per tramitar els POUM en municipis petits i amb poca complexitat urbanística. També aposta per facilitar la rehabilitació

d'edificis existents, permetre usos plurifamiliars a les masies i activar l'habitatge buit mitjançant incentius.

La Generalitat assegura que ja treballa en aquesta direcció. La directora general d'Urbanisme, Elisabet Cirici, explica que s'està preparant una modificació legal per simplificar la tramitació dels POUM en municipis rurals i permetre creixements ajustats a la seva realitat. Una línia de treball que s'emmarca en l'Estatut de municipis rurals aprovat aquest estiu i que busca garantir un desenvolupament sostenible, compatible amb la preservació del territori.

Mentrestant, a Josa i Tuixent, el pas dels anys sense noves construccions continua limitant la capacitat del municipi per fixar població i assegurar el relleu generacional. Des del Departament de Territori també s'ha posat en marxa el programa Arrelament, que té com a objectiu la fixació de població, l'equitat territorial i la igualtat d'oportunitats en diversos sistemes urbans que han perdut població en aquest quart de segle. ■